

Gemeenteraad	15 december 2016	5
---------------------	------------------	---

Kerkdriel 15 december 2016

Onderwerp Structuurvisie WaalWeelde West
--

Beslispunten

1. De structuurvisie WaalWeelde West -zoals die ook 8 juli 2015 is vastgesteld door Provinciale Staten- vast te stellen.
2. met de uitvoering van maatregelen op Maasdriels grondgebied in te stemmen onder de voorwaarde dat:
 - a. de uitvoering van de opgenomen maatregelen die toezien op waterstandverlaging, ook daadwerkelijk is verzekerd, of
 - b. er een alternatief is verzekerd, dat zowel binnen dezelfde termijn wordt gerealiseerd als ook minimaal hetzelfde effect geeft voor waterstandverlaging en dat niet is gelegen op grondgebied van de gemeente Maasdriel.

Inleiding

Intergemeentelijke en provinciale structuurvisie

Sinds 2010 werkt Maasdriel met de gemeenten Lingewaal, Neerijnen, Zaltbommel, Maasdriel en de provincie Gelderland, samen met andere publieke en private partijen, aan de structuurvisie WaalWeelde West.

De structuurvisie WaalWeelde West is een richtinggevend beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling in het uiterwaardengebied en enkele binnendijks gelegen locaties van de gemeenten Lingewaal, Neerijnen, Maasdriel en Zaltbommel.

In de structuurvisie zijn voor ruimtelijke thema's opgaven benoemd en keuzes gemaakt. De nadruk in de structuurvisie ligt op de thema's hoogwaterveiligheid en natuur. De belangrijkste maatregelen om de rivier meer ruimte te geven zijn een hoogwatergeul bij Varik en Heesselt en rivierkundige maatregelen bij Brakel. Daarnaast zijn potentiële woningbouwlocaties, bedrijventerreinlocaties en recreatieve ontwikkelingen benoemd. Voor Maasdriel is vooral natuurontwikkeling voorzien in de uiterwaard bij Heerewaarden.

Ontwerp Structuurvisie

Op 30 januari 2014 heeft de raad onder voorwaarde van gelijkluidende besluitvorming door de overige partijen, ingestemd met het ontwerp van de Structuurvisie WaalWeelde West en de onderliggende stukken vrij te geven voor formele inspraak (bijlage 1).

Toen de gelijkluidende instemming evenwel uitbleef en er daarnaast onduidelijk was ontstaan over de afwikkeling van eventuele planschade heeft het college het ontwerp niet in procedure gebracht. Met de brief van 20 januari 2015 hebben wij u daarover nader geïnformeerd (bijlage 2).

Voorbehoud bij de besluitvorming

De andere partijen hebben het ontwerp (met enkele kleine aanpassingen) wel ter visie gelegd en daar inmiddels ook een besluit over genomen. De behandeling van de structuurvisie in Provinciale Staten en de betreffende gemeenteraden heeft geleid tot verschillen tussen de provinciale en de gemeentelijke structuurvisies.

Enkele ingrepen die zijn opgenomen in de provinciale structuurvisie liggen bij de gemeenten waarin ze zijn voorzien. Deze ingrepen zijn namelijk erg gevoelig. Derhalve zijn bij de besluitvorming aldaar enkele voorbehouden gemaakt omtrent conformering. Veelal wordt door de gemeenten eerst nog

nader onderzoek verlangd die nut en noodzaak van de maatregel beter onderbouwen. Ook is gevraagd om onderzoek naar alternatieven. De structuurvisie zoals die is vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland heeft voor de gemeenten (en dus ook voor Maasdriel) de status en werking van een provinciale structuurvisie.

Impasse met betrekking tot planschade

Aangezien door Maasdriel bij Provinciale Staten van Gelderland zienswijzen waren ingediend tegen het voorstel van Gedeputeerde Staten tot vaststelling van de Structuurvisie (vanwege de mogelijke planschade), is er in de periode tot de besluitvorming bij Provinciale Staten veelvuldig overleg gevoerd met diverse bestuurders en ambtenaren van de provincie. Partijen wilden graag komen tot een oplossing waarin beide partijen zich konden vinden.

Op de vooravond van de besluitvorming door provinciale Staten (d.d. 8 juli 2015) is uiteindelijk die oplossing gevonden. Daarmee waren de problemen voor Maasdriel opgelost en bestond er ook voor Provinciale Staten hieromtrent geen belemmering meer om de structuurvisie vast te stellen.

De oplossing is gekomen in een nadere toelichting van de provincie waarin nu nadrukkelijk wel is vermeld dat eventuele planschade die het gevolg is van een verdere natuurontwikkeling in het uiterwaardegebied voor vergoeding in aanmerking komt. Wel is daarbij verondersteld dat ook de gemeenteraad van Maasdriel de structuurvisie vaststelt.

Kernvraag

Kan worden ingestemd met de structuurvisie WaalWeelde West?

Beoogd effect

Met de Structuurvisie WaalWeelde West, wordt het ruimtelijk kader vastgelegd voor het westelijk deel van de Waal en zijn omgeving met als doel deze veiliger, mooier, natuurlijker en economisch sterker te maken. Met de vaststelling conformeert en bindt Maasdriel zich aan dat kader. Hiermee is voor de uitvoerende partijen ook duidelijk dat vanuit Maasdriel medewerking wordt verleend in de verdere uitvoering daarvan.

Argumenten

1.1 Structuurvisie is verplicht

Op grond van art. 2.1 Wet ruimtelijke ordening moet de gemeenteraad ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied een of meerder structuurvisies vaststellen waarin de hoofzaken van het te voeren beleid zijn vastgelegd.

1.2 Structuurvisie scheidt duidelijkheid

De structuurvisie geeft aan op welke wijze u aan de opgaven van hoogwaterveiligheid en natuur uitvoering wilt geven. Op deze wijze worden ad-hoc maatregelen en ingrepen zonder duidelijk kader voorkomen.

1.3 Vaststelling sluit aan bij eerdere besluitvorming

In de bestuursovereenkomst van 7 juli 2010 is afgesproken met elkaar te werken aan een Structuurvisie voor WaalWeelde West. Van 13 september 2013 t/m 24 oktober 2013 heeft het voorontwerp van de Structuurvisie gedurende 6 weken ter inzage gelegen. In de raadsvergadering van 30 januari 2014 heeft de raad van Maasdriel daarna het volgende besloten (zie ook bijlage 3):

- In te stemmen met het ontwerp van de Structuurvisie Waalweelde West;
- In te stemmen met de reactienota voorontwerp Structuurvisie Waalweelde west;
- Kennis te nemen van de MER Waalweelde west en de daarbij behorende passende beoordeling MER;
- Het ontwerp van de Structuurvisie en de onderliggende stukken vrij te geven voor formele inspraak, onder voorbehoud van een gelijklopende besluit van de gemeenteraden van de Waalweelde west gemeenten, te weten Zaltbommel, Lingewaal en Neerijnen.

1.4 Voorbehoud is noodzakelijk om waterstandsverhoging te voorkomen

In de Structuurvisie is een pakket van maatregelen opgenomen die in zijn totaliteit moet zorgen voor een waterstandsverlaging van de Waal binnen het plangebied van de 4 gemeenten. Elke gemeente heeft daarbij zijn eigen maatregelen. Met betrekking tot natuurontwikkeling in de uiterwaarden van

Heerewaarden en de aanleg van twee geulen wordt scherp gekeken naar de ontwikkelingen voor een nevengeul bij Varik-Heesselt. De gemeente Neerrijnen heeft namelijk nog niet ingestemd met deze ingrijpende maatregel. Mocht deze maatregel bij Varik-Heesselt niet doorgaan en er geen goed alternatief op het grondgebied van Neerrijnen komen dan kan de natuurontwikkeling in de uiterwaarden van Heerewaarden mogelijk leiden tot een waterstandstijging. Dat is niet in het belang van Heerewaarden en de gemeente Maasdriel.

Richting provincie is daarom steeds uitgedragen dat de gemeente verdere (natuur-)ontwikkeling in de uiterwaarden pas mogelijk wil maken als er een plan is met daarin de totaalopgave (zoals in de structuurvisie WaalweeldeWest) waar dan ook door alle partijen onvoorwaardelijk mee is ingestemd.

1.5 Planschade is door de provincie alleen gedekt bij vaststelling van de structuurvisie
in een nadere toelichting van de provincie is nu nadrukkelijk wel vermeld dat eventuele planschade die het gevolg is van een verdere natuurontwikkeling in het uiterwaardegebied voor vergoeding in aanmerking komt. Wel is daarbij verondersteld dat ook de gemeenteraad van Maasdriel de structuurvisie vaststelt.

Natuurontwikkeling Uiterwaarden Wamel, Dreumel, Heerewaarden (UWDH)

De provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer werken sinds enige tijd aan de voorbereidingen voor natuurontwikkeling in de uiterwaarden van Wamel, Dreumel en Heerewaarden. De natuurdoelen in UWDH zijn samengebracht in een combinatie van doelen van de initiatiefnemers Rijkswaterstaat (Kaderrichtlijn water), Provincie (Gelderse Natuurnetwerk/Natura 2000) en Staatsbosbeheer (Nadere uitwerking Rivieren Gebied (NURG)).

Door de initiatiefnemers wordt aangegeven dat het niet gaat om een nieuwe ontwikkeling maar om het realiseren en afronden van natuurontwikkeling in het kader van de NURG. Deze was onderdeel van de voormalige landinrichting land van Maas en Waal. Door de landinrichtingscommissie zijn de uiterwaarden destijds maximaal vrijgemaakt ten gunste van natuurontwikkeling. De agrarische functie binnendijs is toen geoptimaliseerd. Met betrekking tot het grondgebied van Maasdriel gaat het om de realisatie van twee geulen en de aanleg van een ooibos in de uiterwaarden van Heerewaarden. De realisatie staat gepand voor 2021.

Standpunt gemeente Maasdriel

Vanuit de gemeente is aangegeven dat pas met de aanleg van natuur in de uiterwaarden van Heerewaarden kan worden ingestemd als er ook definitief de wisselwerking is met de andere projecten langs de Waal, in het bijzonder de nevengeul Varik-Heesselt. Indien waterstandverlagende maatregelen aan de overzijde geen of in mindere mate doorgang vinden bestaat de kans dat deze maatregelen aan de Maasdrielse zijde gerealiseerd moeten worden.

Daarbij hecht de gemeente Maasdriel sterk aan het behoud van agrarisch gebied. De gemeente heeft dit voorbehoud gemaakt maar zal gedurende het proces als partner aan tafel zitten om zo betrokken te blijven bij en invloed te hebben op de planvorming. Ook zullen wij alert blijven met betrekking tot het aspect planschade waarvan de provincie heeft afgesproken deze te vergoeden.

Kanttekeningen

A. Algemeen

De gemeenteraad van Zaltbommel heeft op 10 december 2015 de structuurvisie gewijzigd vastgesteld. In de beleidstekst zijn twee maatregelen toegevoegd in de afweging waarmee de dijkverlegging te Brakel kan worden voorkomen.

De gemeenteraad van Lingewaal heeft op 5 november 2015 de structuurvisie Waalweelde West vastgesteld. Neerrijnen heeft nog niet ingestemd met nevengeul Vark-Heeselt.

Bedrijfsvoering

Financieel

De vaststelling van de Structuurvisie leidt niet direct tot financiële consequenties. De planvorming en uitwerking van de maatregelen zoals genoemd in de structuurvisie worden door de provincie/ Rijkswaterstaat/ Staatsbosbeheer verricht maar kunnen voor de gemeente wel leiden tot extra werk in de vorm van planbegeleiding.

Personeel en organisatie

Door capaciteitsgebrek is het niet eerder gelukt om dit voorstel tot vaststelling van de structuurvisie eerder aan u aan te bieden.

Communicatie

De gemeentelijk structuurvisie treedt daags na bekendmaking (in het Carillon) in werking. Vanaf die dag liggen de stukken voor een ieder ter inzage.

Juridische zaken

Het college heeft er voor gekozen om de structuurvisie niet voor een tweede keer ter inzage te leggen. De opmerkingen gemaakt tegen het voorontwerp zijn verwerkt en de overige partijen hebben de ontwerpstructuurvisie na ter inzage legging inmiddels vastgesteld. Belanghebbenden hebben de mogelijkheid gehad om tegen het ontwerp zienswijzen in te dienen bij de provincie. Het opnieuw ter inzage leggen heeft in dit geval geen meerwaarde.

De gemeentelijke structuurvisie is geen (voor burgers) bindend juridisch document. Daarom kan tegen het besluit tot vaststelling van de structuurvisie, op grond van artikel 8.5 van de Algemene wet bestuursrecht, geen bezwaar worden gemaakt of beroep worden ingediend.

Evaluatie

Na vaststelling van de structuurvisie

Burgemeester en wethouders van Maasdriel,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. ing. A.P.M.J. de Jong

H. van Kooten

Bijlage(n) : 1. Raadsbesluit
Team : Beleid & Regie
Steller : S. Bosch
Portefeuillehouder : Wethouder Van den Anker

Bijlagen:

1. Raadsbesluit d.d. 15-12-2016
2. Raadsbesluit d.d. 30-01-2014
3. Raadsinformatiebrief d.d. 20-01-2015
4. Structuurvisie waalweelde West toelichting en plankaart d.d. 8-07-2015
5. Brief GS inzake planschade Waalweelde d.d. 12-8-2015
6. Memo Provincie, RWS en SBB inzake Project Uiterwaarden Wamel, Dreumel, Heerewaarden d.d. 01-11-2016;
7. Schetsontwerp uiterwaarden Heerewaarden- Wamel- Dreumel d.d. 10-06-2016